

De tekst is ingescand en omgezet met OCR dus verwacht hier en daar vreemde fouten.

Beulen voor God

David Lemereis

Het Continentale Plat in de Golf van Alaska herbergt de rijkste visgronden te wereld. Een nieuw 'Klondike' is ontstaan. Trawlers, varende visfabrieken, vissen onafgebroken om Japan in hun behoefte aan sushi te voorzien. Fotograaf David Lemereis werkt elk jaar enkele maanden op deze vaart om de rest van het jaar een freelance bestaan te kunnen leven. Voor de luttele duizenden dollars per maand moeten in mensonterende omstandigheden 16 uur per dag, vele maanden achter elkaar, bovenmenselijke krachten worden aangeboord. De schrijver beschrijft het ritueel dat onophoudelijk door gaat.

05.33 uur

'STAND BY, UP NET, UP NET!', schalt een Japanse stem over de intercom. Ik schrik wakker en sla met mijn hand de kooideur open. Met mijn andere hand grabbel ik in het donker naar de lichtsakelaar. Ik blijf nog even liggen. Het vereist al mijn wilskracht, maar even later lukt het me mijn dodelijk vermoeide lichaam van onder de warme dekens vandaan te slepen. Godverdomme, wat een leven! Je moet zowel een acrobaat als een slangenmens zijn om uitje kooi te kunnen komen; knieën op de borst, een kwartslag op je rug draaien en dan je benen strekken om je door de deuropening te wriemelen. Snel trek ik mijn kleren aan en begeef mij zwalkend en tegen de muren opbotsend door het gangpad naar de kombuis. Als ik binnenkom knijp ik mijn ogen half dicht tegen het felle licht van de TL buizen. Ik kom als derde in de kombuis. Jamie en John hebben me weer eens verslagen. Het is een zielig gezicht, apathisch staren ze voor zich uit. 'Dutch, how ya want your eggs?' vraagt Bob de kok. Met een draai van mijn hand geef ik aan dat ik dubbelgebakken eieren wil.

Het ontbijt is een race tegen de klok; hoe meer voedsel men naar binnen kan proppen des te beter. Kodo-san, één van de Japanse bemanningsleden, is weer eens te laat. Zich schrap zettend, vanwege de deining van de boot, schenkt hij een kop koffie in waarvan de helft op het dek klettert. Met zijn andere hand probeert hij zijn steeds afglijdende regenbroek omhoog te houden terwijl hij met moeizame kauwbewegingen een stuk brood naar binnen tracht te werken. Ondertussen is de kombuis vol met half wakkere zombies, en een wedloop om calorieën vindt plaats. Het is nu ieder voor zich. Het geluid van de opstartende hydraulische motoren dringt tot mij door. Ik ben laat en moet mijn regenkleding nog aantrekken. De Japanners zijn al klaar om aan de slag te gaan. Ik begeef mij vlug naar de trap en slinger via een daarboven bevestigde beugel naar het lager gelegen dek. Ik schop mijn pantoffels in een hoek van de machinekamer waar mijn regenkleding hangt. Snel trek ik mijn laarzen en regenbroek aan. Als ik mijn werkshirt over mijn hoofd trek verzuip ik in een walm van overrijp vislijm. De mouwen van mijn shirt staan zo stijf van het opgedroogde slijm dat ik ze moet breken om het textiel weer enigszins

soepel te krijgen. Ik grijp mijn handschoenen en helm en ren de trap weer op.

05.42 uur

Het is een prachtige morgen, een paars-rode ochtendgloed verspreidt zich over de uitgestrekte Golf van Alaska. De zee is kalm, de golven een meter of drie hoog en een zacht briesje waait over het water. Kapitein John vertelde mij tijdens mijn wacht vannacht dat er slecht weer op komst was. De verwachting was een wind van veertig knopen en het kon later op de dag weleens onprettig worden. Maar op het moment is het heerlijk. De gehele dekbemanningsploeg is op zijn plaats. Kodo-san, Masaki-san, Chan en Dennis leunen aan stuurboord over de railing, Shin-san, Abe-san, Dave en ik zitten op rollen staalkabel een sigaretje roken. Zo nu en dan kijk ik op en zie een flits van 'God', de Japanse vismeester Naganuma-san, door de ramen van de trawl-cabine. Ik heb die man de afgelopen maand eenmaal gezien toen hij uit zijn hol te voorschijn kwam om aanwijzingen te geven bij de reparatie van het net. Wanneer wij zien dat de borden elk moment boven water kunnen komen, nemen we allemaal onze positie in. De borden zijn stalen constructies van een meter of drie in het vierkant, enkele tonnen zwaar; ze houden onder water de mond van het net open.

Met veel lawaai en geweld slaan de borden tegen het achtersteven van de boot. De lieren stoppen. Ieder kent precies zijn taak en verricht die zo snel mogelijk. Dave, een beest van een vent, en ik tillen beiden een stalen haak met kabel boven ons hoofd, deze schuiven we in een schakel van de ketting die aan één van de borden bevestigd is, waarna de borden tegen de achtersteven van het schip vastgezet kunnen worden. Als de lieren weer worden opgestart klinken korte commando's over het natte dek. Plotseling zakt de achtersteven van de boot in een diep golfdal en iedereen springt naar een veilig heenkomen om de vloedgolf te ontwijken die het achterdek overspoelt. De lieren komen krijsend tot stilstand. Ik ren snel naar de liertrommels en duw twee schakels door kabelgeleidingsrollen. Ondertussen is de boot door het optrekken van het net bijna tot stilstand gekomen en overspoelen kleine golven de achtersteven waardoor het dek onder water komt te staan. Kettingen, zo dik als mijn onderbeen worden met man en macht over het dek gesleept en vallen kletterend op de stalen dekplaten. De commando's moeten worden geschreeuwd om het lawaai van de motoren en de gierende lieren te overtreffen.

Een meter of vijftig achter de boot drijft de kuil. Het lijkt mij een kleine vangst, ik schat het op een ton of acht. Ondertussen ben ik door de inspanning van het vele rennen en het slepen van kettingen en kabels zeiknat van het zweet geworden. Het groundgear (vijftien meter lange rollen drop gemaakt van afgedankte autobanden die door middel van kabels aan elkaar zijn bevestigd) glijdt langzaam over de slipway in de achtersteven. Door het slepen en schuren over de oceaan bodem, wat de vissen doet opwaaien voor de mond van het wet, is het groundgear aan hevige slijtage onderhevig. We zullen het binnenkort wel weer moeten vervangen. Het groundgear wordt tot vlak op de lieren opgetrokken en komt in een kronkel over driekwart van de lengte van het dek te liggen.

Het net ligt al voor een deel op het dek maar de kuil drijft nog in het water. Door de grijze mazen van het net puilen de felrode huiden van duizenden vissen. De lieren

gillen en de stalen kabels knarsen in protest. Je moet je aandacht constant bij het werk houden, één moment van onoplettendheid en je wordt dooreen slingerende haak overboord geslagen, één verkeerde golf en de kuil rolt zijwaarts en verplettert je tegen de railing. De hijslieren worden opgestart, kabels en haken worden gekoppeld en de kuil wordt de laatste meters het dek opgetrokken. Uiteindelijk komt de kuil met vis, boven een luik in het dek, in de luchtte hangen. Traag opent het luik zich, als de bek van een monster. Aan de onderkant van de zak wordt vervolgens een soort ritssluiting (pooklijn) opengetrokken en de vissen storten met honderden tegelijk door het luik hun dood tegemoet. Met schoppen en bezems worden de spartelende vissen die op het dek zijn gevallen tot de laatste toe in het gat geschoven. Net zo traag als het luik openging sluit het zich weer; het monster is tijdelijk verzadigd.

Een verdieping lager, onder de houten planken waarop ik sta, begint de massale slachting van de vissen. Op het bovendeck moeten nog enige werkzaamheden verricht worden voordat het net weer te water gelaten kan worden en wij de fabriek in kunnen gaan. De Japanners onderzoeken als bezetenen het net op gaten en scheuren. Ik probeer Masaki-san te helpen, maar ik word door hem afgesnauwd en moet maar iemand anders lastig vallen. Het is altijd hetzelfde liedje: de Japanners zijn bang dat ze overbodig zullen worden als de Amerikaanse bemanningsleden de kunst van het boeten van het net door zullen krijgen, bovendien zitten zij vast in het eeuwenoude patroon dat je eerst maar eens jaren als hulpje op een boot moet werken voordat zij bereid zijn jou de fijne kneepjes van het vak te leren. Ik omwikkel met de Amerikaanse jongens een stuk of wat boetnaalden met kunststoflijn en voorzie de Japanners van gevulde naalden zodat zij ononderbroken de gaten en de scheuren in het net kunnen herstellen. Het is fascinerend om de Japanners aan het werk te zien. Zij bezitten een ongelooflijke oog-hand coördinatie. Jaar in, jaar uit verrichten zij dezelfde handelingen bij het boeten van het net. De meest complexe knopen worden zelfs met van kou verkrampte vingers nog vliegensvlug gelegd.

De Japanners rennen over het dek heen en weer en geven elkaar in hun taaltje allerlei commando's. Zij zijn volledig op elkaar ingewerkt. Het net is dan ook in een mum van tijd gereed voor de tewaterlating.

Ondertussen ben ik gewend aan de snelheid en de discipline van het werk op de boot. Aanvankelijk had ik de indruk dat er gewerkt werd alsof het leven ervan afhing. Ik vond het onnodige paniekerig gehaast, maar de vissers maakten het mij heel snel duidelijk dat deze vissersboot, deze geldmachine, voor bijna niets stopt en optimaal moet produceren.

Alles is gereed voor de tewaterlating van het net. We varen een minuut voor de tewaterlating van het net. We varen een minuut of wat in een zigzag koers. 'God' bekijkt in zijn trawlcabine nog vluchtig zijn elektronische viszoekers en monitoren, die een mij nietszeggend beeld van allerlei gekleurde streepjes en vormen weergeven, maar voor 'God' de koers 180 graden en geeft het onverstaanbare commando: 'LESKUH!'. Een kabel trekt het net over de slipway in de achterstevan en het net zakt het water in.

Ik snapte nooit wat God over de intercom schreeuwde; ik dacht altijd dat het iets

Japans was maar nadat ik drie maanden vijf keer per dag dat commando gehoord had kwam ik er eindelijk achter dat 'LESKUH' in het Engels van 'God' 'LET GO' moest voorstellen. Voor mij heeft de tewaterlating van het net altijd iets sensationeels; het uiteinde van de kuil zakt in het water en trekt langzaam de rest van het net mee totdat het plotseling in het kielzog van de boot terechtkomt en met geweld van de boot wordt weggezogen. Het resterende deel van het net, dat nog op het dek gestapeld ligt, wordt dan met zo'n kracht van het dek gerukt dat het een stuk de lucht in slingert. Het groundgear dat volgt stuitert op het dek en raast met veel kabaal over de slipway de zee in. Dikke stalen kabels schieten als slangen schichtig over het natte dek en verdwijnen de diepte in.

De lieren komen tot stilstand en aan beide kanten worden de vislijnen (stalen kabels) aan de borden gekoppeld.

Dave en ik onthaken de ketting van het bord aan onze kant, Shin en Abe-san koppelen vliegensvlug het bord aan de vislijn. Iedereen zorgt er onmiddellijk voor dat hij op een veilige afstand van de kabels en borden staat. Dave slaat met een moker de pen uit het ontkoppelingsmechanisme van het bord. De borden vallen met een hoop lawaai de zee in. De vislijnen slaan strak en zwiepen krachtig over het dek heen en weer. Het is iedere keer weer een wedstrijd wie het snelst aan zijn kant de ontkoppelingshandelingen van de borden kan verrichten. Kodo-san, Masaki-san, Chan en Dennis hebben ons weer verslagen, zo gaat het al de hele week. Dave kan het niet hebben dat ze ons voor de zoveelste maal te vlug afzijn en roept: 'You're just a bunch of lucky fuckers. just you wait and see, the next time we'll kick your ass. Won't we, Dutch?' 'Sure Dave, we're the best!', zeg ik lachend tegen hem, waarop wij dit met een handjeklap, als maten onder elkaar, bevestigen. Het net sleept weer achter de boot over de oceaانبodem. Onverbiddelijk zal het de komende vier uur alles wat het op zijn pad tegenkomt opslokken. Onze taak op het bovendek is voltooid. De Japanners dalen de trappen af naar de fabriek. Ik grijp een doek om mijn gezicht en beslagen bril schoon te vegen en maak van dit moment gebruik om even bij te komen voordat ik mij in de volgende fase van het werk stort.

06.22 uur

In de fabriek is de bemanning al druk in de weer met de verwerking van de vis. Mijn taak is het om achter de snijmachine te staan. Ik kijk eerst even in het visruim om te zien hoeveelvis er ongeveer nog te verwerken valt. Hoogstens anderhalf uur, schat ik. Gelukkig maar, want goed geslapen heb ik niet en ik verlang naar mijn kooi. De vissen in het visruim spartelen flink. De eerste keer dat ik het meemaakte dat er vis in het ruim gestort werd ging ik bijna over mijn nek, ik was zeeziek en had er geen idee van wat mij te wachten stond. Het luik opende zich en duizenden knalrode, opgeblazen vissen stortten zich naar beneden. Spartelend in hun doodsstrijd lagen zij in het visruim. Hun rode buiken waren door het drukverschil opgezwollen en strak gespannen als voetballen, en ogen zo groot als die van koeien puilden enkele centimeters uit hun koppen. Ik kreeg het benauwende gevoel dat zij mij stuk voor stuk met die vieze uitpuilende ogen smekend aankeken, bovendien was de viswalm overdonderend en kokhalzend liep ik weg. De fabrieksvoorman duwde mij een hooivork in de hand en stuurde mij het visruim in. Gebukt -recht opstaan was niet mogelijk- moest ik twee en een half uur lang ononderbroken vis op een

lopende band harken. Dat was even wennen maar nu sta ik er al lang niet meer bij stil.

Ik klim over een lopende band heen en neem plaats achter de snijmachine. John staat naast mij en schuift razendsnel steeds een vis naar mij toe die ik in het razende snijmes duw zodat de kop eraf gesneden wordt. Om de verveling van dit monotone werk tegen te gaan maken we er een sport van om dit monotone werk tegen te gaan maken we er een sport van om het zo snel mogelijk te doen. Na een minuut of vijftien in een moordend tempo koppen snijden moet ik eVen stoppen om het bloed en de schubben die op mijn bril gekleefd zitten eraf te vegeen, anders zie ik niets meer. Lonnie, die aan de andere kant van de snijtafel staat, stopt voor de zoveelste maal een cassettebandje van Foreigner in de ghettoblasteren draait het volume zo hard dat de jankende gitaren en de stem van de leadzanger het lawaai van de machines in de fabriek ruim overtreffen. Het geluid uit de speakers vervormt door het hoge volume, maar ik hoor het bandje al niet eens meer, het gaat mijn ene oor in en mijn andere uit. Enkele bemanningsleden verheffen hun stem in protest: 'Shit, Lonnie, when are you gonna buy some new fucking tapes, we've heard this goddamn tape a million fucking times', schreeuwt Chris verontwaardigd over de snijtafel heen. 'Fuck you', schreeuwt Lonnie terug terwijl hij zijdelings een klodder bruin tabaksspeeksel op de grond spuugt. 'Yeah Lonnie', roepen een man of zeven in koor, wetend dat ze hem nu helemaal op de stang jagen. 'If you dickheads wanna hear somethin' else, bring your own fucking tapes, I like Foreigner and this is my ghettoblaster so go suck my dick'. Chris springt onmiddellijk de snijtafel op en zit tussen vis, bloed en slijm, pijp bewegingen met zijn mond na te bootsen. Lonnie trekt zijn regenbroek half omlaag en keert zijn kruis uitdagend naar Chris toe. Chris buigt zich voorover naar Lonnie's kruis, maar voordat dit spelletje te ver gaat duwt Lonnie Chris ruwweg en zegt met afschuw: 'You fucking faggot, .. homo!' Lachend bekijkt de bemanning dit tafereel. Ondertussen schalt het cassettebandje van Foreigner nog steeds door de fabriek.

Na deze korte onderbreking valt iedereen terug in zijn taak. Wij verkeren allen in een droomtoestand, de één denkt aan de auto die hij gaat kopen, de ander fantaseert urenlang over vrouwen. Ieder voor zich ontwikkelt een eigen methode om door deze geestdodende hel heen te komen. Ik dwaal in mijn gedachten ergens in Oost-Turkije waar ik naar toe wil zodra ik van de boot kom. Volledig automatisch schuif ik vissen, die John mij toeschuift, door de guillotine. Plotseling slaat er een vis, met zijn staart op het koude, roestvaste, stalen plaatje voor het draaiende mes en een flinke klodder slijmerig bloed spat ijskoud op mijn wang. Ik schrik wakker uit mijn droomtoestand. De vis spartelt met zo'n kracht dat ik geen houvast op hem kan krijgen; het beest glibbert en spartelt zich uit mijn handgreep en valt op het dek. Ik word ziedend omdat die vis mij uit mijn heerlijke droom heeft gehaald en mijn werkritme onderbreekt. Ik word zo nijdig dat ik de controle over mijzelf volledig verlies. Met al mijn kracht trap ik de kop van dit weerloze dier, dat spartelend zijn dood probeert te ontkomen, helemaal tot puin, tot gehakt, terwijl ik alles loop te vervloeken. Het lucht mij ontzettend op, maar als ik verder ga met vissenkoppen snijden en de adrenaline door mijn aderen giert, zie ik vanuit mijn ooghoeken dat John sadistisch naar me staat te grijnzen. Ik kijk hem kwaad aan. Hij buigt zijn bovenlichaam naar mij toe, knijpt zijn ogen half dicht en zegt; 'feels good huh, to stump those little fuckers into the ground!' Ik kijk John stomverbaasd

aan. Sprakeloos ga ik verder met het werk en duw de vissen weer door de snijmachine heen. Door dit voorval met John ben ik onmiddellijk tot rust gekomen. Hij meent het werkelijk ... die ogen ... hij vindt het echt leuk!

Een gevoel van diepe schaamte bekruipt mij. 'Jezus, wat gebeurt er allemaal met me?', denk ik, 'als een barbaar, als een maniak heb ik een levend wezen tot puin gestampt. Ik ben mezelf niet meer' Ik sta hier als een machine te werken, ik heb mezelf verkocht voor een schijntje en doe dingen die ik van mezelf niet ken. Ik ben godverdomme een slaafje van het geld: Ik raak steeds meer opgewonden en uit dat in mijn tempo; sneller en sneller duw ik de vissen hun dood tegemoet. Zweetparels vormen zich over mijn hele gezicht. Mijn bril beslaat maar ik blijf doorgaan. Zo snel als mijn armen kunnen bewegen duw ik vis na vis door het mes, grommend vervloek ik alles: 'FUCK THIS FUCKING SHIT!' Mijn armen beginnen zwaar te worden, mijn tempo zakt en ik kom langzaam tot bezinning. Zo snel als ik kwaad werd val ik weer terug in mijn prettige droomtoestand.

07.48 uur

'FREEZERS, FREEZERS', roept Shin-san. Onmiddellijk stopt iedereen met werken. Ik spring vanachter de snijmachine over de lopende band. 'Which freezer?', vraag ik. 'Portside number three', roept Shin. Keith en ik lichten de luiken van een vriesruim dat voor een kwart gevuld is. Via een ladder daal ik vijf meter de diepte in. Onder aan de ladder sta ik met Keith en Tim te wachten op de dozen bevroren vis. Ik probeer in beweging te blijven want het is erg koud, een graad of dertig onder het vriespunt. Ik draag alleen maar een regenbroek en een met zweet doordrenkt katoenen shirt. 'HURRY UP, MAN!', schreeuwt Keith naar Dennis die vijf meter boven ons door de opening van het vriesruim naar ons staat te kijken. 'It's coming, they've just started', roept Dennis. Mijn hete adem slaat op mijn bril en bevriest onmiddellijk tot een dun half-transparant laagje ijs. Ik bekijk, over de rand van mijn bril, de indeling van het vriesruim. Het is eenvoudig werk om de twintig kilo zware dozen ingevroren vis op te slaan, maar het moet wel op de juiste wijze gebeuren anders kan de lading bij slecht weer gaan schuiven. 'Get ready, here they come!', roept Tim die halverwege de ladder staat. Dennis, die op zijn knieën bovenaan de opening van het vriesruim zit, pakt de dozen van de lopende band en reikt ze aan Tim. Het vereist al zijn kracht om tegelijkertijd z'n balans op de ladder te bewaren en de zware dozen aan mij door te geven. Ik strek mijn armen zover mogelijk uit en vang de dozen erin op. Vervolgens gooi ik ze door naar Keith die ze opstapelt.

De dozen komen in een razend tempo zodat ik het niet langer koud heb en zelfs begin te zweten. Mijn armen voelen als lood en kan het tempo niet volhouden. 'Hé, Dutchman, put some pepper up your ass!', zegt Tim vriendelijk lachend als ik één van de dozen niet snel genoeg van hem aanpak. 'Fuck you, you fat ass', roep ik terug. Tim moet hard lachen als hij ziet dat ik het niet serieus bedoel. Ik versnel mijn werktempo en gooi de dozen hard en snel naar Keith. 'Look at the Dutchman Tim, he's really kicking ass now,' schreeuwt Keith. Yeah, the Flying Dutchman has got some red hot Mexican peppers up his asshole, that's the only thing that gets him movin!', antwoordt Tim. Listen to you, ya fat ass. You're the slowest piece of shit on this boat', zeg ik. 'Yeah, so what? At least I have a nice big fat ass', antwoordt Tim. That's right, you do have a nice big fat ass', zeg ik. 'Huh, Keith, I'd bet ya you'd like to ram yours up mine!' zegt Tim. 'Shiiit man, He's so fucking big I'd drown in his

fucking shit!', antwoordt Keith. Met zulke conversaties vliegt de tijd om.

Soms word ik schijtziek van al dat gefuck en geshit, maar ja, wat wil je met dertig seksueel gefrustreerde mannen die soms tot dertien maanden achtereen op deze boot werken. De laatste dozen komen naar beneden. Dat is maar goed ook want ik houd het niet veel langer meer vol. That's the last one, boys, let's go', zegt Tim als hij de vriezer al uit klimt. Als ik de ladder beklim en mijn hoofd uit de opening van het ruim steek, bevriest de vochtige, warmere lucht van de fabriek onmiddellijk op mijn haren, gezicht en bril, die nog ijskoud zijn. Keith en Tim zien eruit als kerstmannetjes; hun haar is volledig wit uitgeslagen en aan Keith zijn snor hangen ijspegels.

08.15 uur

De luiken worden op het vriesruim gelegd en iedereen snelt terug naar zijn plaats. de fabriek draait weer op volle toeren. Ik klim, nadat ik mijn bril heb schoongemaakt, over de lopende banden naar de snijmachine. Er ligt nog voor een kwartiertje aan vis in het ruim. Binnen enkele minuten heb ik weer een goed werkritme te pakken, hoewel mijn armen erg moe zijn van het zware werk in het vriesruim. Goddank dat het nooit langer dan een half uur duurt om de dozen in het ruim te stapelen. Het gebeurt wel drie á vier keer per 24 uur maar het is nog te doen. Waar ik het meest tegenop zie is het een maa l per reis de dozen overladen op de Japanse vrachtschepen. Dan wordt er gewerkt totdat de laatste doos van de boot afgeladen is. Soms duurt dat wel 26 uur. En het merendeel gaat heel primitief met de hand. Dan sta je van zonsopgang tot zonsopgang de volgende dag in de vriesruimen die steeds zwaarder wordende dozen naar beven te sjouwen. Er gebeuren dan altijd ongelukken.

De laatste vis glijdt door het mes en ik klim achter de snijmachine vandaan en ga een van de Japanners helpen bij het inpakken van de dozen. Dat gaat echt op z'n Japans, volgens exacte normen. Ook hier geldt dat je als westerling je eerst maar eens moet bewijzen voordat ze je het inpakken van de vis leren. Het valt mij niet mee om hen te begrijpen. Als de laatste doos gevuld is, en in de plaatvriezers geschoven, wordt de fabriek snel schoongemaakt. De machines en tafels worden met zeewater schoongespoet. De ingewanden en vissenkoppen klotsen van de ene kant van de boot naar de andere. Enkele jongens vegen met bezems de smurrie naar de pompen die de troep fijnmalen en overboord pompen. Het raster van de pomp komt vaak dicht te zitten met ingewanden die ik met de hand eruit moet peuteren. De bijvangst van heilbot die soms in het meedogenloze net wordt opgezogen, wordt overboord gegooid. Zonde van al die mooie vissen, soms wegen ze honderd kilo en ze zijn heerlijk om te eten, maar je mag ze niet vangen en bewaren dus worden ze overboord gezet hoewel ze al dood zijn. Het werk zit er weer op voor de volgende anderhalf uur. Iedereen racet naar de machinekamer om zich te ontdoen van zijn regenkleding.

08.36 uur

In de kleine badkamer waar wij ons met z'n twaalven in moeten is het een stevig gedrang voor de twee wastafeltjes. Ik heb het voor elkaar gekregen om als eerste een wastafel te bereiken en was het bloed en de vastgeplakte schubben van mijn armen, gezicht en nek. Het scheelt als je je als eerste kunt wassen, dan win je

zeker vijf minuten slaaptijd.

In de kombuis zitten de Japanners in hun blauwe trainingspakken naar een video te kijken. Ik hoef niet eens te kijken om te weten dat het een Rambo film is. De Japanners hebben voor deze reis de vijftig video's uitgekozen. Aangezien zij de Engelse taal nauwelijks beheersen kiezen zij voor films waar veel schietpartijen in voorkomen zodat zij nog enigszins worden vermaakt. Deze reis hebben we dan ook alles moeten zien van de heren Stallone, Norris, Schwarzenegger en Eastwood. Wat een genot zal het zijn om straks aan wal een vredelievend liefdessprookje te mogen zien. De meeste jongens zijn rechtstreeks in hun kooi gedoken. Ik eet een appel en gooi mijn stinkende kleren in de wasmachine voordat ik ga slapen.

08.53 uur

Ik zit nu al 124 dagen op deze boot, zeven dagen per week te werken. Ik weet soms niet meer of het dag of nacht is, de machine gaat maar door en door. Vijf keer per etmaal komt het net omhoog en werken wij als robots om de vangst zo snel mogelijk te verwerken, hopen op een half uurtje extra slaap. Maar soms is er teveel vis en dan werk je, en werk je, tot je staand tegen machine in slaap valt. Ik snap niet hoe het mogelijk is voor een mens om 140 uur per week zo te werken. Maar gelukkig draaien we niet te vaak zoveel uren, meestal is het maar 16 uur per etmaal. Nog een paar weekjes en dan heb ik de vaste wal onder mijn voeten. Met deze gedachte val ik in slaap.

10.17 uur

'STANDBY, UP NET, UP NET!'